

історії": Дата захисту 29.09.03 / В. І. Кушерець. – К.:КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 2003. – 28 с.

13. Корсун Л. Інтелектуалізація – це що? / Л. Корсун, Н. Корсун // [Електронний ресурс] Освіта.ua. – Режим доступу :http://osvita.ua/school/school_today/291/

14. Требик Л. Використання сучасних комп'ютерних технологій у роботі старост із громадськістю / Людмила Требик // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/2018/july/issue-7/article-37831.html>

15. Шевчук І. Б. Перспективи використання соціальних мереж в практиці е-урядування / І. Б. Шевчук // Матеріали міжнар. наук.-практ. конференції «Сучасна парадигма публічного управління» (17-18 жовтня 2019 р., м. Львів). – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. – С. 448-460.

16. Dzvinchuk, D. “Progressive Capitalism” by J. Stiglitz: Rethinking the Priorities of Its Formation / Dmytro Dzvinchuk, Victor Petrenko, Mariana Orliv, Andriy Mazak, Iryna Ozminska / Journal of Business and Economic Development. – 2019. – #4(4). – С.128-133.

УДК 351.81

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ІНВАЙРОНМЕНТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Дмитренко Р.М.

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна академія управління персоналом»

e-mail: rvps@ukr.net

тел. 050-456-79-77

Сьогодні роль держави в економіці виходить за межі координації виключно економічних процесів, – для забезпечення мети регулювання, передумов економічного розвитку держави необхідно враховувати і обмежуючий чи стимулюючий вплив різноманітних факторів, зокрема екологічних [1, с.402]. Держава насамперед має бути гарантом забезпечення збалансованого еколого-економічного розвитку (інвайронменталізації) економіки та задоволення таким чином інтересів майбутніх поколінь у скороченні темпів виснаження природних ресурсів [2, с.62].

Нині ж в Україні прийнято низку стратегічних документів і законів, які створюють підвалини для державного регулювання явища декаплінгу в процесі трансформаційних перетворень з «озеленення» як економіки в цілому [3], так і аграрного бізнесу, зокрема. Проте не є таємницею, що до тепер Україні бракує дієвого механізму державного регулювання, який би забезпечив супроводження трансформаційних перетворень з «озеленення» аграрного сектора економіки явищем декаплінгу, а отже, і збалансований

еколого-економічний розвиток аграрного бізнесу на середньо- та довгострокових часових горизонтах.

Говорячи про механізм державного регулювання явища декаплінгу в аграрному бізнесі, варто підкреслити, що аналіз трактувань науковцями даного поняття, показав, що різні автори по-різному розкривають його змістовну складову і, як наслідок, кожне визначення по-різному трактує кінцеву мету державного регулювання.

Оскільки ж основною метою державного регулювання явища декаплінгу в процесі трансформаційних перетворень з «озеленення» аграрного бізнесу є отримання позитивного декаплінгу, то вважаємо, що найбільш вірним трактуванням даного поняття є за інтегративним підходом, який дозволяє об'єднати у ціле раніше розрізнені частини і елементи державного регулювання аграрного сектора економіки.

Тож, за інтегративним підходом декаплінг варто розглядати як результат (наслідок) трансформаційних перетворень в економіці країни в цілому та/чи в окремому секторі економіки, який характеризує співвідношення темпів економічного зростання з темпами споживаних природних ресурсів та завданої шкоди навколишньому середовищу.

Звідси під механізмом державного регулювання явища декаплінгу в процесі трансформаційних перетворень з «озеленення» аграрного бізнесу слід розуміти сукупність методів та відповідних їм інструментів державного регулювання, завдяки яким держава здійснює регулюючу, підтримуючу, компенсаційну та стимулюючу діяльність, спрямовану на супроводження трансформаційних перетворень явищем декаплінгу (забезпечення перевищення темпів економічного зростання в аграрному секторі економіки над темпами впливу на довкілля), а отже, забезпечення розвитку аграрного бізнесу, зрівноваженого за трьома вимірами сталого розвитку: економічного, соціального та екологічного.

Наразі розвиток аграрного бізнесу характеризується наступними показниками обсягів виробництва валової продукції сільськогосподарського виробництва та рівнем забруднення довкілля (табл.1).

Таблиця 1

Динаміка темпів приросту обсягів валової продукції сільськогосподарського виробництва та темпів забруднення агробізнесом довкілля

Роки	Випуск продукції у постійних цінах млн. грн.	Викидів забруднюючих речовин в атмосферу, тис. т,	Викиди CO ₂ в атмосферу від стаціонарних джерел забруднення, тис. т,	Утворення відходів, тис. т.	Порушено сільськогосподарських угідь, тис. га	Забір прісної води, млн. м ³
2009	197935,9	61,0	566,4	2761,4	0,6	2580
2010	187526,1	71,0	718,1	8357,7	0,3	2565
2011	225381,8	72,7	790,5	12218,4	0,3	2889
2012	216589,8	80,0	673,4	10199,6	0,6	3107
2013	246109,4	89,8	974,1	10311,8	0,4	3427

Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Економіко-управлінські аспекти трансформації та інноваційного розвитку галузевих і регіональних суспільних систем в сучасних умовах»

2014	251427,2	77,0	775,9	8451,4	0,1	3932
2015	239467,3	77,7	1110,4	8736,8	0,1	2989
2016	254640,5	81,6	878,5	8715,5	0,3	3156
2017	254640,5	80,3	1099,8	8432,3	0,2	3196
2018	269408,1	82,1	1178,9	5968,1	0,3	3227

Джерело: [4,5]

Керуючись методикою OECD [6] з оцінювання явища декаплінгу, визначено індекс декаплінгу (Decoupling Index) та декаплінг-фактор (Decoupling Factor), результати розрахунку яких подано в табл. 2:

Таблиця 2

Динаміка показників явища декаплінгу

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Decoupling Index	-3,117	0,118	- 2,574	0,898	- 6,596	- 0,191	0,792	0,739	0,275
Decoupling Factor	4,117	0,881	3,574	0,101	7,596	1,191	0,207	0,260	0,724

Джерело: [власні розрахунки]

Дані табл.2 свідчать, що протягом періоду, що вивчався тенденцій змін не сформовано. Тож, графік взаємозв'язку темпів приросту обсягів виробництва сільськогосподарської продукції та темпів приросту викидів агробізнесом забруднюючих речовин в атмосферу набув наступного вигляду (рис.1).

Зображення, подане на рис.1 надало можливість переконатись, що протягом 2010-2018 рр. явище декаплінгу в агробізнесу спостерігається лише в 2011 та 2018 рр. В інші роки, зокрема, в 2013 та 2016 рр. в агробізнесі, навпаки, спостерігається явище каплінгу. Все це свідчить про те, що до тепер в Україні не сформованого дієвого механізму державного регулювання розвитку аграрного бізнесу.

Рис. 1 Графік взаємозв'язку темпів приросту обсягів виробництва сільськогосподарської продукції та темпів приросту викидів агробізнесом забруднюючих речовин в атмосферу

Тож, наразі основними векторами державного регулювання збалансованого еколого-економічного розвитку аграрного бізнесу слід визнати:

- імплементацію у вітчизняну практику європейських стандартів оцінювання впливу на довкілля;
- закріплення на законодавчому рівні обов'язковості оцінювання ефекту декаплінгу при розробці державних програм розвитку агробізнесу;
- закріплення на законодавчому рівні п'ятиступеневої ієрархії відходів;
- створення ефективної прозорої системи екологічних податків та зборів.

Список використаних джерел:

1. Пасінович І.І., Сич. О.А. Модернізація механізмів державного регулювання економіки України. [Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики](#). - 2018. - Вип. 1. - С.398-408.
2. Міського В.В. Дорожня карта реформ (вересень 2016 - грудень 2017 рр.). – Київ. - 2016. - 72 с.
3. Черчата А. О., Охріменко О. В. Зелена економіка крізь призму концепції сталого розвитку. Економіко-управлінські аспекти трансформації та інноваційного розвитку галузевих і регіональних суспільних систем в сучасних умовах: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 11-12 квітня 2019 р. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. С. 295 – 297.
4. Прокопенко О.М. Сільське господарство України за 2018 рік. Статистичний збірник Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Гусєва Н.Ю. Довкілля України за 2018 рік. Статистичний збірник Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. OECD (2001) Environmental Strategy for the First Decade of the 21st Century. URL: <http://www.oecd.org/dataoecd/33/40/1863539.pdf>

УДК 330.341.1

ЧИННИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ФОРМУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Зайченко В. В.

Центральноукраїнський національний технічний університет

e-mail: v_zaychenko@ukr.net

тел. 096-285-2078

На сучасному етапі розвитку світового господарства, в епоху інтенсивної цифровізації, креативізації і технологізації усіх сфер діяльності,